

KINCS

| KOPP MÁRIA INTÉZET
| A NÉPESEDÉSÉRT
| ÉS A CSALÁDOKÉRT

***A 2022 februárjában a családok részére
érkező támogatások és juttatások megítélése
és felhasználása***

2022. február

www.koppmariaintezet.hu

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
A kutatás bemutatása	5
A minta jellemzői.....	5
A családokat segítő intézkedések megítélése	7
Gyermekes családok szja-visszatérítése	7
25 év alatti dolgozó fiatalok szja-mentessége	8
13. havi nyugdíj	8
A családokat segítő intézkedések juttatások kézhez vétele	10
A februárban érkezett, családokat támogató plusz pénzek felhasználása	11
Összegzés	13

Vezetői összefoglaló

- **A KINCS jelenlegi adatfelvételében a gyermekes családok szja-visszatérítésének, a 25 év alattiak szja-mentességének, valamint a 13. havi nyugdíj visszavezetésének hatásait vizsgáltuk.**
- **Megállapítható, hogy az intézkedéseket a társadalom széles rétege elfogadja, és az emberek szerint az érintettek számára nagyfokú segítséget jelentenek.**
- **Az emberek 78%-a szerint a gyermekes családok szja-visszatérítése fontos segítséget jelent a gyermeket nevelőknek.**
- **Az emberek háromnegyede (74%) úgy gondolja, hogy a 25 év alattiak szja-mentessége segíti a fiatal munkavállalókat.** A 18-24 év közötti dolgozó fiatalok között ez az arány még ennél is nagyobb: 10-ből 9-en vélik azt, hogy segíti őket az intézkedés.
- **10-ből 7 válaszadó (71%) azon a véleményen van, hogy a 13. havi nyugdíj jelentős segítséget nyújt az időseknek.**
- **A kutatásban résztvevő háztartások közel háromnegyede – 72%-a – jogosult a vizsgált három intézkedés legalább egyikére.**
- **Az adatfelvétel időpontjában (2022. február 16-23.) a támogatásra jogosultak 89%-a megkapta a 13. havi nyugdíjat, a kiskorú gyermeket nevelők háromnegyede (74%) visszakapta a befizetett személyi jövedelemadóját, és a 25 év alatti dolgozók 91%-a igénybe vette az szja-mentességet.**
- **A februárban érkezett családokat támogató plusz juttatásokat a háztartások közel harmada az otthonára költi (28%), ugyanennyien a családtagjaira, negyedük napi fogyasztásra (24%) és ötödük megtakarít belőle (18%).** A családok legnagyobb arányban az otthonukra, illetve a családra szeretnék fordítani a támogatásokat: 24% és 21%.
- **Kisebb különbségek vannak az egyes társadalmi csoportok között aszerint, hogy mire költik a februári juttatásokat.** A gyermeket nevelők, a családi adóvisszatérítésében részesülők között vannak legtöbben, akik az otthonuk felújítására, fejlesztésére, bútorokra tervezik fordítani a pénzt (36%).

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

-
- A nyugdíjasok közül legtöbben úgy nyilatkoztak, hogy a gyerekekre, az unokákra, családtagokra költenék a 13. havi nyugdíjat (29%). A nyugdíjasok között kétszer többen vannak, akik az egészségükre fordítanak a plusz bevételeket, mint a családosok vagy a fiatalok között, minden ötödik nyugdíjas egészségügyi célokra költene.
 - A fiatalok harmada napi fogyasztásra és az otthonra költene, ötödük pedig megtakarít. Közöttük kétszer annyian vannak azok, akik elektronikai eszközökre vagy utazásra költenének (9%), mint a családosok és a nyugdíjasok között (4%).

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

A kutatás bemutatása

A kormány februárban a gyermekes családok mellett a nyugdíjasokat és a 25 év alatti dolgozó fiatalokat is jelentős anyagi támogatásban részesítette. A KINCS havonta ismétlődő omnibusz kutatásának keretein belül megvizsgáltuk, hogy a magyarok mit gondolnak ezekről a támogatásokról, mekkora összeget kaptak a családtagok, illetve mire tervezik felhasználni a plusz pénzt. Az országos adatfelvétel telefonos kérdőíves (CATI) módszerrel, 1000 fő megkérdezésével történt. A minta reprezentatív a 18 évnél idősebb magyar lakosságra nem, életkor, településtípus, valamint iskolai végzettség szerint.¹

A minta jellemzői

A kutatás adatfelvétele 2022. február 16-23. között zajlott. A 18 éves és idősebb népesség körében készült 1000 fős reprezentatív minta 46%-át tették ki a férfiak, 54%-át a nők. A válaszadók közel egyharmada (32%) 60 évnél idősebb, 17%-uk 18-29 éves, 17%-uk 30-39 év közötti és 18%-uk pedig a 40-49 év közötti korcsoportba tartozik. Legkevesebben az 50-59 év közöttiek voltak (15%).

A válaszadók 45%-a alapkörű iskolai végzettséggel, további 34%-a középkörű, 21%-a pedig felsőkörű végzettséggel rendelkezik. Családi állapot szerint a házasságban élők 44%-ban, az egyedülállók 22%-ban, az élettársi kapcsolatban élők 14%-ban, az elváltak 11%-ban, az özvegyek pedig 8%-ban voltak jelen.

A válaszadók 18%-a Budapesten, 19%-a megyeszékhelyen vagy megyei jogú városban, 33%-a egyéb városban, 29%-a pedig községben vagy faluban élt. Az adatfelvétel során a válaszadók közel háromnegyede, 71%-a mondta azt, hogy van gyermeke. 28% volt az egy gyermeket, 45% a két gyermeket, s további 27% a három vagy több gyermeket nevelők részaránya. A válaszadók 39%-nak volt 18 év alatti gyermeke az adatfelvétel idején.

A mintában az egyedül élők aránya 20%. A több fős háztartásban élők 44%-a házastársával, 40%-a gyermekével/gyermekével, további 14%-14% élettársával, illetve szüleikkel élnek.

¹ 95 %-os megbízhatósági szint és 1000 fős mintanagyság esetén a maximális mintavételi hiba 3,1%. A szignifikancia megállapításához Pearson féle khi-négyzet tesztet, F-próbát, illetve Z-próbát használtunk. A missing értékek is bekerültek az elemzésbe.

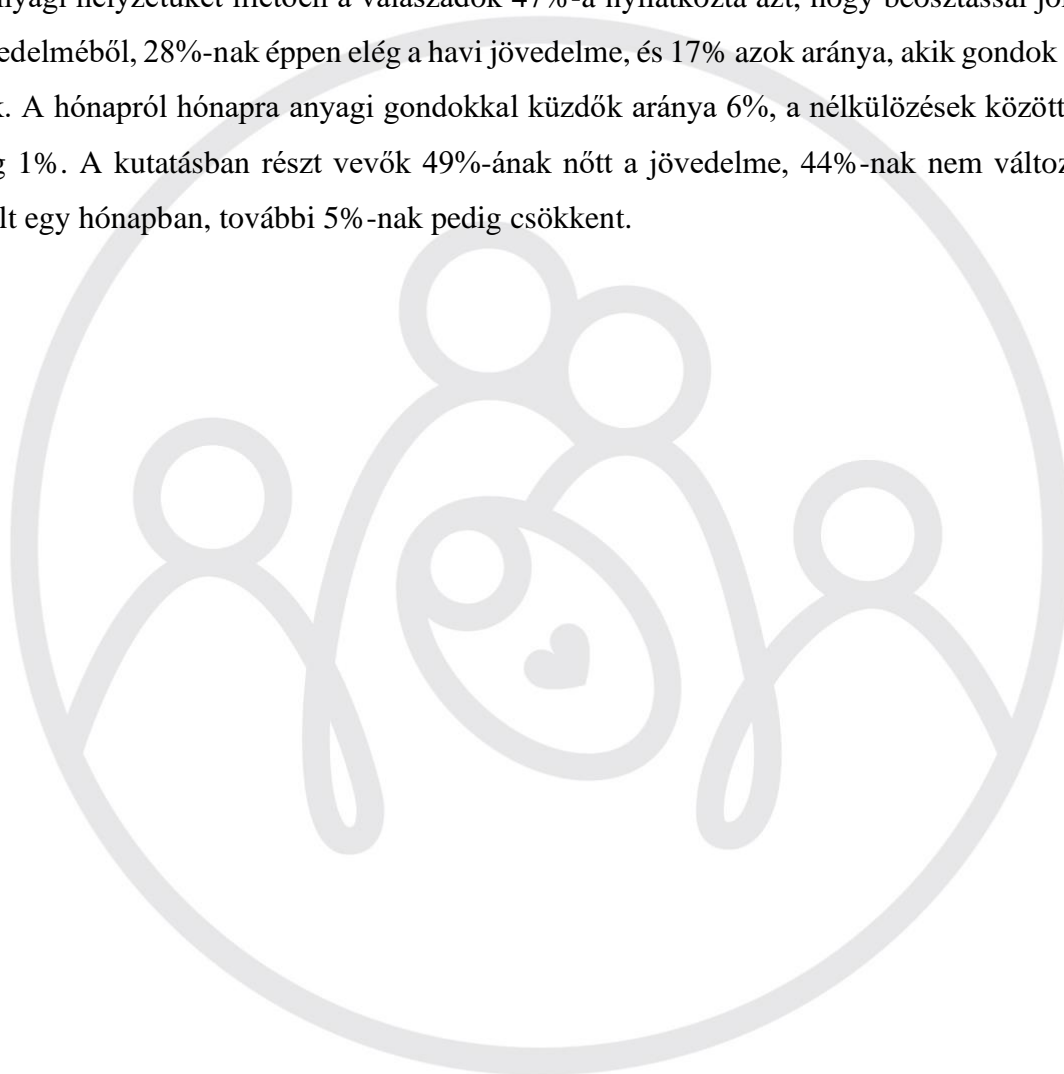
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Testvérével a válaszadók 6%-a, nagyszüleivel pedig 1%-a él egy háztartásban. A legtöbben kétfős háztartásban élnek (32%), őket követik a négy vagy több fős (27%), majd a háromfős (20%) háztartások.

Foglalkoztatás tekintetében azt láthatjuk, hogy a válaszadók 55%-a dolgozik, 30%-a nyugdíjas, 6%-a munkanélküli, 4% csenden, gyesen, gyeden, gyeten van és 3% a tanulók aránya.

Az anyagi helyzetüket illetően a válaszadók 47%-a nyilatkozta azt, hogy beosztással jól kijön a jövedelméből, 28%-nak éppen elég a havi jövedelme, és 17% azok aránya, akik gondok nélkül élnek. A hónapról hónapra anyagi gondokkal küzdők aránya 6%, a nélkülözések között élők pedig 1%. A kutatásban részt vevők 49%-ának nőtt a jövedelme, 44%-nak nem változott az elmúlt egy hónapban, további 5%-nak pedig csökkent.

KINCS

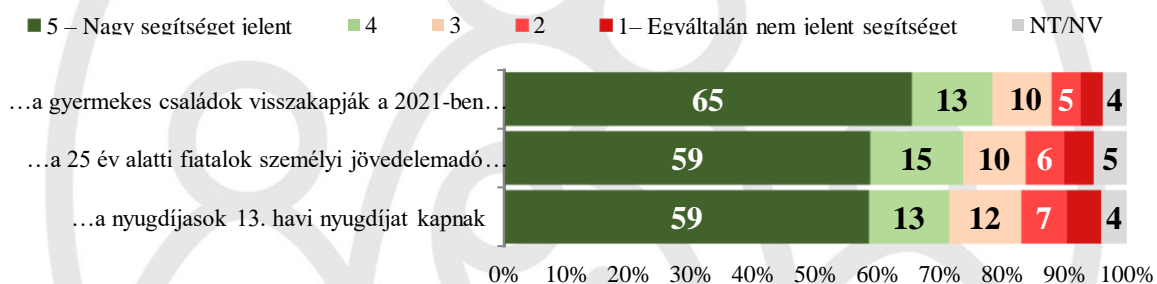
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A családokat segítő intézkedések megítélése

A KINCS kutatásában megkérdezte az embereket, hogy az érintettek számára mekkora segítséget jelent a 13. havi nyugdíj, a 25 év alattiak szja-mentessége és a gyermekes családok szja-visszatérítése. A magyar felnőtt lakosság többsége egyetért abban, hogy mind a három intézkedés segítséget jelent az érintettek számára, egy ötfokú skálán értékelve mind a három intézkedést átlagosan 4,0 feletti osztályzattal illették a válaszadók. **A felmérésből kiderül, hogy az intézkedéseket a társadalom széles rétege elfogadja, és az emberek szerint az érintettek számára nagyfokú segítséget jelentenek.**

1. ábra: Mit gondol, mekkora segítséget jelentenek a következő családokat segítő intézkedések az érintettek számára?

%, (N=1000)

Gyermekes családok szja-visszatérítése

A gazdasági növekedés lehetővé tette, hogy a gyermekes családok visszakapják a tavalyi évben befizetett személyi jövedelemadójukat. A családi adóvisszatérítés mindazoknak járt, akik 18 év alatt gyermeket neveltek és személyi jövedelemadót fizettek be 2021 során. A befizetett adó összegét február 15-éig kapták vissza a családok. A visszatérítés összege adózónként legfeljebb 809.000 forint, ami a 2020. decemberi KSH-adatok alapján számolt éves bruttó átlagkereset tizenkétszeresének és a 15 százalékos szja mértéknek a szorzata (ezer forintra kerekítve).

Az emberek 78%-a kifejezetten segítségként tekint az intézkedésre. A csenden, gyesen, gyeden, gyeten lévők számára még nagyobb segítséget jelent: 88%-uk van ezen a véleményen. Az intézkedés nagyfokú társadalmi elismertségnek örvend, hiszen élethelyzettől

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

függetlenül az emberek legalább kétharmada úgy véli, hogy segítséget nyújt a gyermeket nevelő családoknak. A csenden, gyesen, gyeden, gyeten lévők mellett az alapfokú végzettséggel rendelkezők (86%), a községekben élők (87%) és a 18-29 évesek (87%) fogadták a legpozitívabban az intézkedést.

25 év alatti dolgozó fiatalok szja-mentessége

Az Országgyűlés tavaly áprilisban elfogadta² a 25 év alatti fiatalok személyi jövedelemadó-mentességéről szóló törvényt, mely szerint 2022-től a dolgozó fiatalok szja-mentességet élveznek az átlagkereset mértékéig. 270 ezer fiatalot érint az intézkedés. A teljes munkaidőben dolgozók átlagosan havi nettó 41.600 Ft-os plusz jövedelemre tesznek szert.

Az emberek háromnegyede (74%-a) úgy gondolja, hogy az intézkedés segíti a fiatal munkavállalókat: 10-ből 6-an az ötfokú skála legmagasabb értékét jelölték. Nemcsak a fiatalok üdvözlik az intézkedést, hanem élethelyzettől függetlenül az emberek közel kétharmada támogatja a 25 év alattiak szja-mentességét. A 18-29 évesek 83%-a szerint a fiatalok szja-mentessége segítséget jelent az arra jogosultak számára. **Még ennél is nagyobb arányban gondolják ezt a 18-24 év közötti munkavállalók: 10-ből 9-en ezen a véleményen vannak, és háromnegyedük számára pedig kiemelkedően nagy segítséget jelent a többletjövedelem.** A fővárosban élők és a diplomával rendelkezők valamivel kisebb arányban gondolják, hogy segítséget nyújt az intézkedés a fiataloknak: az előbbiek 61%-a, míg az utóbbiak kétharmada (65%-a) van ezen a véleményen. Ezzel szemben a községekben élők 82%-a és az alapfokú végzettséggel rendelkezők 81%-a szerint a fiataloknak segítséget jelent, hogy nem kell személyijövedelemadót fizetniük.

13. havi nyugdíj

2020 áprilisában a kormány által megalkotott gazdaságvédelmi akcióterv egyik pontjának javaslata a 13. havi nyugdíj fokozatos visszaépítése a magyar nyugdíjasok számára. A kormány a koronavírus-járvány hatásainak enyhítése miatt úgy döntött, hogy előre hozzák a teljes

² A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja törvény) 29/F. §-a

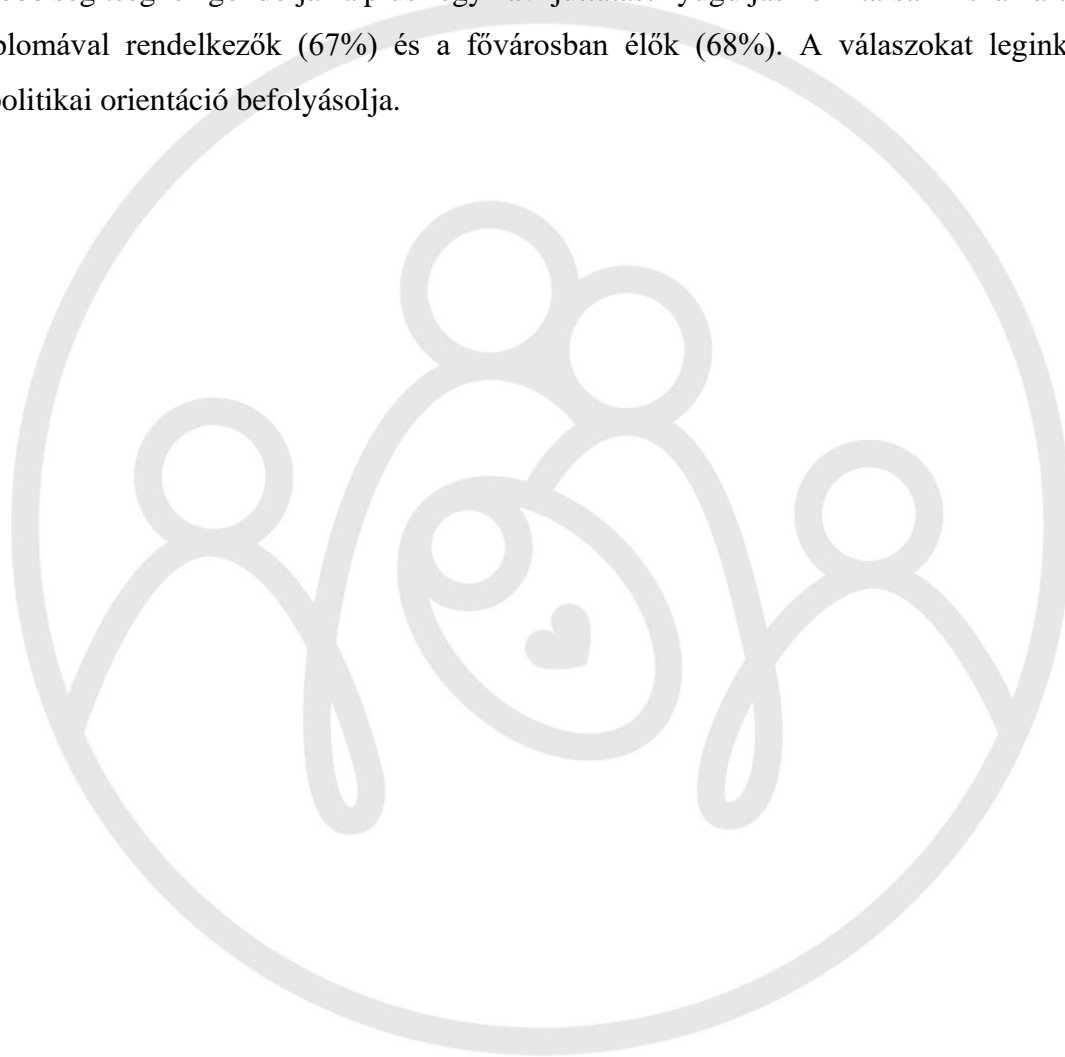

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPEKEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

összegű 13. havi nyugdíj kifizetését, így idén februárban már kéthavi nyugdíj érkezett; az átutalás február 11-én történt, a postai kézbesítés pedig február 9-én kezdődött.

10-ből 7 válaszadó (71%) azon a véleményen van, hogy 13. havi nyugdíj segítséget nyújt az érintetteknek. A nyugdíjas válaszadók is hasonló arányban vélekednek így. A demográfiai változók mentén nincs számottevő különbség. Azonban az elmondható, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a községekben élők (78%) valamivel nagyobb segítségnek gondolják a plusz egy havi juttatást nyugdíjas honfitársaink számára, mint a diplomával rendelkezők (67%) és a fővárosban élők (68%). A válaszokat leginkább a pártpolitikai orientáció befolyásolja.

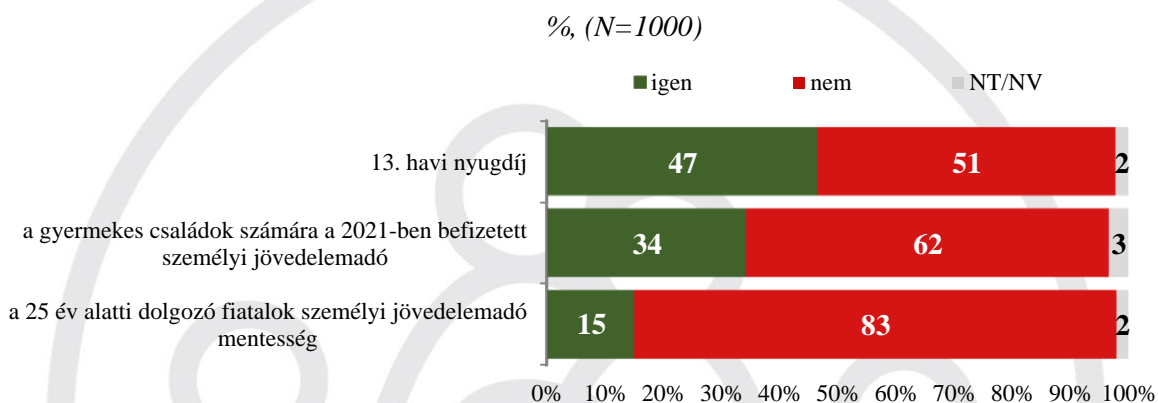

A családokat segítő intézkedések juttatások kézhez vétele

A válaszadóktól megkérdeztük, hogy saját maga, vagy a vele egy háztartásban élők részesültek-e a családokat segítő intézkedésekben.³

Az adatokból azt látjuk, hogy a felmérésben résztvevő háztartások nagy része – 72%-a – jogosult legalább az egyik, családokat támogató intézkedés igénybevételére, egyötödét (19%-át) pedig több támogatási forma is érinti.

2. ábra: Ön és/vagy az Önnel egy háztartásban élő családtagok valamelyike kapott-e már a következő, családokat érintő támogatást?

A 13. havi nyugdíjban a háztartások közel fele (47%-a) részesült, **a nyugdíjasok 89%-a pedig már meg is kapta a dupla nyugdíját.**⁴

A kiskorú gyermeket nevelők háromnegyede (74%-a) visszakapta a befizetett adóját.

A háztartások 15%-át érintette a 25 év alattiak szja-mentessége. **A 25 év alatti munkavállaló (vagy munkát vállaló) fiatalok 91%-a vette igénybe az szja-mentességet az adatfelvétel időpontjában.** Az szja-mentesség azokat a fiatalokat is érinti, akik diákszövetkezeten keresztül vállalnak munkát, de mivel ők időszakosan dolgoznak, így nehéz megbecsülni a számukat.

³ A kérdések az egy háztartásban élőkre vonatkoztak, a vizsgálati egységünk a háztartás volt. Ezért többen válaszoltak a kérdésekre, mint amennyien jogosultak a támogatásokra. Azért így kérdeztük, mert a mintavétel nem tette lehetővé, hogy megfelelő elemszámú válasz érkezzen az egyes támogatásokra jogosultak köréből.

⁴ Feltételezhetően az adatfelvétel időpontja miatt nem részesült még minden nyugdíjas a támogatásból, hiszen a postai kézbesíték február közepe után is eltarthattak.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

A februárban érkezett, családokat támogató plusz pénzek felhasználása

A februárban érkezett családokat támogató plusz juttatásokat a háztartások többsége az otthonára költi, vagy pedig a gyermekeire, unokáira, családtagjaira fordítja (28%). A megkérdezettek közel negyede élelmiszerre, napi fogyasztási cikkekre költi. A magyarok kevesebb mint ötöde félreteszi, megtakarítja a nehezebb időkre (18%) vagy pedig egészségre, egészségügyi kezelésekre, gyógyszerekre fordítja a plusz juttatást (16%). A válaszadók kevesebb mint 10%-a mondta azt, hogy meglévő tartozásaik kiegyenlítésére, banki megtakarításba, új gépek, eszközök vásárlására vagy kultúrára, szórakozásra költi a pénzt. A megkérdezettek alig 5%-a mondta azt, hogy utazásra, elektronikai eszközökre, autóvásárlásra, lakásvásárlásra vagy állampapírba fekteti a kapott összeget. A válaszadók 8%-a egyéb dologokra fordítja, míg további 9%-uk még nem döntötte el, hogy mire költi a plusz bevételt.

3. ábra: Az alábbiak közül mire tervezi(k) felhasználni a februárban érkezett, családokat támogató plusz pénzeket?

⁵ Akik legalább egy támogatásban részesülnek, tehát azok, akik 13. havi nyugdíjat kapnak vagy akik SZJA-mentességben vagy SZJA-visszatérítésben részesülnek.

KINCS

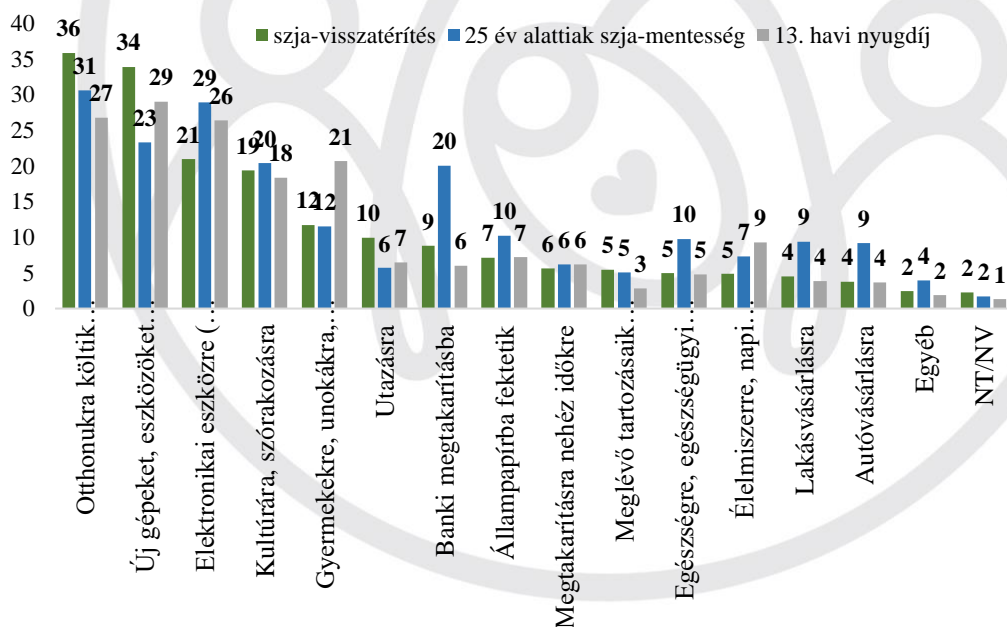
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

13. havi nyugdíjban részesülő családok többsége gyermekeire, unokáira, családtagjaira (29%) fordítják az összeget. A jogosultak hasonló arányban költik az otthonukra, élelmiszerre a plusz bevételt: 27% és 26%-uk. A válaszadók egyötöde (21%-a) egészségére, egészségügyi kezelésekre, gyógyszerekre tervezi fordítani az összeget.

Akinek a háztartásában van olyan, aki már **részesült a 25 év alattiak szja-mentességében** többnyire **otthonára (31%)** és **élelmiszerre, napi fogyasztási cikkekre (29%) fordítja a pénzt.** A válaszadók 23%-a családtagjaira, további 20%- a pedig megtakarításra tervezi költeni a támogatást.

Az szja-visszatérítésre jogosult családok több, mint harmada (36%-a) otthonára fordítja a pénzt. Sokan családtagjaira költik a támogatást (34%), további 21%-uk pedig élelmiszerre fordítja. Összességében az látható, hogy a családok a támogatásokat jellemzően otthonukra, családtagjaira vagy élelmiszerre tervezik költeni.

4. ábra: Mire tervezi(k) felhasználni a februárban érkezett, családokat támogató plusz pénzeket támogatási forma szerint %⁶

⁶ szja-visszatérítés: N=343

25 év alattiak szja-mentessége: N=150

13. havi nyugdíj: N=466

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Összegzés

A gazdasági növekedés lehetővé tette, hogy a kormány februárban a családokat jelentős anyagi támogatásban részesítse. A kormány a gyermekes családok mellett a nyugdíjasokat és a fiatalokat is segítette. Az emberek méltányolják ezeket az intézkedéseket, összetársadalmi elfogadást élvez a 13. havi nyugdíj, a 25 év alattiak szja-mentessége és a családok szja-visszatérítése.

Az emberek 78%-a szerint a gyermekes családok szja-visszatérítése segítséget jelent a családok számára. A csenden, gyesen, gyeden, gyeten lévők 88%-a gondolja így. Az intézkedés nagyfokú társadalmi elismertségnek örvend, hiszen élethelyzettől függetlenül az emberek legalább kétharmada úgy véli, hogy az adóvisszatérítés támogatja a kiskorú gyermeket nevelőket. Az emberek háromnegyede úgy gondolja, hogy az szja-mentesség segíti a fiatal munkavállalókat. 10-ből 6-an az ötfokú skála legmagasabb értékét jelölték. 10-ből 9 18-24 év közötti munkavállaló nyilatkozta, hogy a többlet jövedelem felkarolja őket. 71% pedig azon a véleményen van, hogy a 13. havi nyugdíj segítséget nyújt az érintetteknek.

Az adatok arra is rávilágítottak, hogy a háztartások döntő többsége – 72%-a – jogosult legalább az egyik családokat támogató intézkedésre, egyötödét (19%-át) pedig kettő, vagy mindhárom támogatási forma is érinti. A nyugdíjasok 89%-a már megkapta az adatfelvétel idején a dupla nyugdíjat.

A februárban érkezett családokat támogató plusz juttatásokat a háztartások többsége az otthonára költi, vagy pedig a gyermekeire, unokáira, családtagjaira fordítja (28%). A megkérdezettek közel negyede élelmiszerre, napi fogyasztási cikkekre költi, ötödük pedig megtakarít belőle.